

A. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

Biết được :

Biết được:

- Tính chất vật lí, nguyên tắc điều chế và ứng dụng của một số hợp chất của sắt.

Hiểu được :

+ Tính khử của hợp chất sắt (II): FeO, Fe(OH)₂, muối sắt (II).

+ Tính oxi hóa của hợp chất sắt (III): Fe₂O₃, Fe(OH)₃, muối sắt (III).

2. Kỹ năng

- Dự đoán, kiểm tra bằng thí nghiệm và kết luận được tính chất hoá học các hợp chất của sắt.

- Viết các PTHH phân tử hoặc ion rút gọn minh hoạ tính chất hoá học.

- Nhận biết được ion Fe²⁺, Fe³⁺ trong dung dịch.

- Tính % khối lượng các muối sắt hoặc oxit sắt trong phản ứng.

- Xác định công thức hoá học oxit sắt theo số liệu thực nghiệm.

3. Trọng tâm

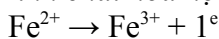
– Khả năng phản ứng của các hợp chất sắt (II) và sắt (III)

– Phương pháp điều chế các hợp chất sắt (II) và sắt (III).

B. NỘI DUNG KIẾN THỨC

I. HỢP CHẤT SẮT (II)

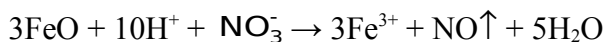
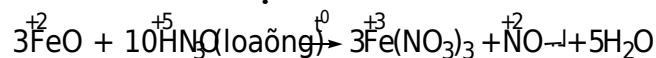
Tính chất hoá học cơ bản của hợp chất sắt (II) là tính khử.

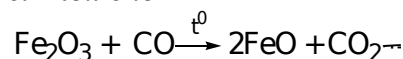
1. Sắt (II) oxit

a. Tính chất vật lí: (SGK)

b. Tính chất hoá học

c. Điều chế

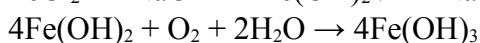
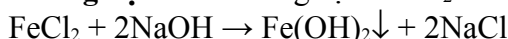

2. Sắt (II) hiđroxit

a. Tính chất vật lí : (SGK)

b. Tính chất hoá học

Thí nghiệm: Cho dung dịch FeCl₂ + dung dịch NaOH

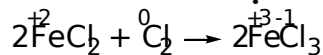

c. Điều chế: Điều chế trong điều kiện không có không khí (muối sắt II tác dụng với dung dịch kiềm)

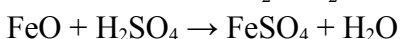
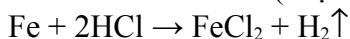
3. Muối sắt (II)

a. Tính chất vật lí : Đa số các muối sắt (II) tan trong nước, khi kết tinh thường ở dạng ngậm

b. Tính chất hoá học

c. Điều chế: Cho Fe (hoặc FeO; Fe(OH)₂) tác dụng với HCl hoặc H₂SO₄ loãng.

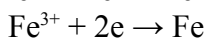

* Dung dịch muối sắt (II) điều chế được phải dùng ngay vì trong không khí sẽ chuyển dần thành muối sắt (III). nước.

Thí dụ: FeSO₄.7H₂O; FeCl₂.4H₂O khí.

II. HỢP CHẤT SẮT (III)

Tính chất hoá học đặc trưng của hợp chất sắt (III) là tính oxi hoá.

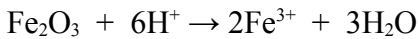
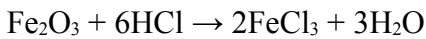

1. Sắt (III) oxit

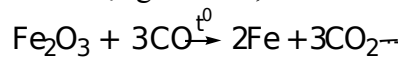
a. Tính chất vật lí: (SGK)

b. Tính chất hoá học

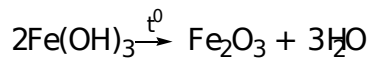
- Fe₂O₃ là oxit bazơ

- Tác dụng với CO, H₂

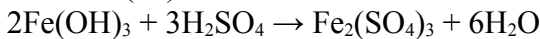
c. Điều chế

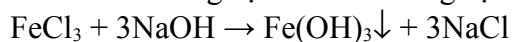
* Fe₂O₃ có trong tự nhiên dưới dạng quặng hematit dùng để luyện gang.

2. Sắt (III) hidroxit

- Fe(OH)₃ là chất rắn, màu nâu đỏ, không tan trong nước, dễ tan trong dung dịch axit tạo thành dung dịch muối sắt (III).

- Điều chế: dung dịch kiềm + dung dịch muối sắt (III).

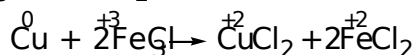
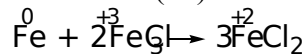

3. Muối sắt (III)

- Đa số các muối sắt (III) tan trong nước, khi kết tinh thường ở dạng ngậm nước.

Thí dụ: FeCl₃.6H₂O; Fe₂(SO₄)₃.9H₂O

- Muối sắt (III) có tính oxi hoá, dễ bị khử thành muối sắt (II)

C. CÂU HỎI CỨNG CỐ

Câu 1 Fe có số thứ tự là 26. Fe³⁺ có cấu hình electron là

A. 1s²2s²2p⁶3s²3p⁶4s²3d³   B. 1s²2s²2p⁶3s²3p⁶3d⁵   C. 1s²2s²2p⁶3s²3p⁶3d⁶   D. 2s²2s²2p⁶3s²3p⁶3d⁶4s²

Câu 2 Sắt phản ứng với chất nào sau đây tạo được hợp chất trong đó sắt có hóa trị (III)?

A. Dd H₂SO₄ loãng   B. Dd CuSO₄   C. Dd HCl đậm đặc   D. Dd HNO₃ loãng

Câu 3 Cho phản ứng: Fe + Cu²⁺ → Cu + Fe²⁺ Nhận xét nào sau đây **không đúng**?

A. Fe không khử được Cu²⁺   B. Fe khử được Cu²⁺
C. Tính oxi hóa của Fe²⁺ yếu hơn Cu²⁺   D. Fe là kim loại có tính khử mạnh hơn Cu

Câu 4 Hợp chất nào sau đây của Fe vừa thể hiện tính khử vừa thể hiện tính oxi hóa?

A. FeO   B. Fe₂O₃   C. FeCl₃   D. Fe(NO₃)₃

Câu 5 Dung dịch FeSO₄ làm mất màu dd nào sau đây?

A. Dd KMnO₄ trong môi trường H₂SO₄   B. Dd K₂Cr₂O₇ trong môi trường H₂SO₄
C. Dd Br₂   D. Cả A, B, C

Câu 6 : Phản ứng nào trong đó các phản ứng sau sinh ra FeSO₄?

A. Fe + Fe₂(SO₄)₃   B. Fe + CuSO₄   C. Fe + H₂SO₄ đặc, nóng   D. A và B đều đúng

Câu 7 Phản ứng nào sau đây tạo ra được Fe(NO₃)₃?

A. Fe + HNO₃ đặc, nguội   B. Fe + Cu(NO₃)₂   C. Fe + HNO₃ đặc, nóng   D. Fe + Fe(NO₃)₂

Câu 8 Hoà tan Fe vào dd AgNO₃ dư, dung dịch thu được chứa chất nào sau đây?

A. Fe(NO₃)₂   B. Fe(NO₃)₃
C. Fe(NO₂)₂, Fe(NO₃)₃, AgNO₃   D. Fe(NO₃)₃, AgNO₃

Câu 9 Cho bột Fe vào dung dịch HNO₃ loãng, phản ứng kết thúc thấy có bột Fe còn dư. Dung dịch thu được sau phản ứng là: A. Fe(NO₃)₃   B. Fe(NO₃)₃, HNO₃   C. Fe(NO₃)₂   D. Fe(NO₃)₂, Fe(NO₃)₃

Câu 10. Cho 1,52g hỗn hợp Fe và Cu vào dung dịch HNO₃ dư, sau phản ứng thu được duy nhất 0,448 lít NO đktc. % khối lượng Fe trong hỗn hợp ban đầu là

A. 63,16%   B. 36,84%   C. 73,68%   D. 26,32%.

Hướng dẫn giải

Gọi x, y lần lượt là số mol của Fe, Cu

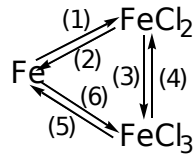
$$56x + 64y = 1,52$$

$$3x + 2y = 0,06$$

⇒ giải hệ phương trình tìm được x=0,01, y=0,015

$$\Rightarrow \% = \frac{0,01.56.100}{1,52} = 36,84\%$$

Câu 11: Hoàn thành các PTHH của phản ứng theo sơ đồ sau:

Hướng dẫn giải

- (1) $\text{Fe} + 2\text{HCl} \rightarrow \text{FeCl}_2 + \text{H}_2$
- (2) $\text{FeCl}_2 + \text{Mg} \rightarrow \text{MgCl}_2 + \text{Fe}$
- (3) $2\text{FeCl}_2 + \text{Cl}_2 \rightarrow 2\text{FeCl}_3$
- (4) $2\text{FeCl}_3 + \text{Fe} \rightarrow 3\text{FeCl}_2$
- (5) $2\text{FeCl}_3 + 3\text{Mg} \rightarrow 3\text{MgCl}_2 + 2\text{Fe}$
- (6) $2\text{Fe} + 3\text{Cl}_2 \rightarrow 2\text{FeCl}_3$

Câu 12: Cho một ít bột Fe nguyên chất tác dụng với dung dịch H_2SO_4 loãng thu được 560 ml một chất khí (đkc). Nếu cho một lượng gấp đôi bột sắt nói trên tác dụng hết với dung dịch CuSO_4 dư thì thu được một chất rắn. Tính khối lượng của sắt đã dùng trong hai trường hợp trên và khối lượng chất rắn thu được.

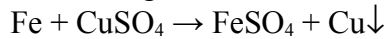
Hướng dẫn giải

Fe + dung dịch H_2SO_4 loãng:

$$n_{\text{Fe}} = n_{\text{H}_2} = 0,025 \text{ (mol)} \Rightarrow m_{\text{Fe}} = 0,025.56 = 1,4\text{g}$$

Fe + dung dịch CuSO_4

$$n_{\text{Fe}} = 0,025.2 = 0,05 \text{ (mol)} \Rightarrow m_{\text{Fe}} = 0,05.56 = 2,8\text{g}$$

$$\Rightarrow n_{\text{Fe}} = n_{\text{Cu}} = 0,05.64 = 3,2\text{g}$$

Câu 13: Biết 2,3g hỗn hợp gồm MgO, CuO và FeO tác dụng vừa đủ với 100 ml dung dịch H_2SO_4 0,2M.

Khối lượng muối thu được là

- A. 3,6g   B. 3,7g   C. 3,8g   D. 3,9g

Hướng dẫn giải

$$n_{\text{H}_2\text{SO}_4} = 0,02 \text{ (mol)} \quad \blacklozenge \quad m_{\text{muối}} = 2,3 + 0,02.96 - 0,02.18 = 3,9\text{g (bảo toàn khối lượng)}$$